

De 7 intelligenser

100 års erfaring med intelligens test viser et klart billede af hvad et 6-7 års barn vil kunne formå i skolen. Men værdien af testen er lig nul, når det gælder tiden efter/udenfor skolen. Det skyldes, at de typer test, som bruges ligger tæt på, hvad der kræves i skolen af verbale og matematiske evner. Kompetencer, der ikke nødvendigvis er brug for i skolestrukturen, men snarere i livet udenfor, kommer ikke frem under traditionel test.

Denne skævhed viste Howard Gardner gennem hans teori om menneskets multiple intelligenser, de såkaldte syv intelligenser. Gardner mente, at et menneskes intelligens er opbygget af flere sammen hængende intelligenser, hvoraf intet område er mere betydende end et andet. Den eneste, for skel der kan være, er indenfor hvilket område personens egenskaber er stærkest. Med denne påstand gik Gardner mod den eksisterende tanke om, at intelligens kunne måles med et tal. Dette var, ifølge Gardner, mindre væsentligt i denne sammenhæng, der findes nemlig ingen intelligens der er bedre end andre.

De syv moduler han taler om er ”det verbale sprog”, ”musik”, ”det logisk matematiske”, ”det rummelige”, ”Det kropslige kinæstetiske”, ”det personlige indre” og ”den personlige omverden”

Den sprogligt-verbale intelligens

Sprogligt-verbalt intelligente har højt udviklede talegaver, holder af at læse, skrive og spille ordlege. De har nemt ved at huske navne, datoer, steder m.m. Deres ordforråd er stort, og de bruger sproget flydende. De er gode historiefortællere, udvikler logiske argumenter, og anvender retorik samt metaforer. Den sproglige intelligens er høj hos journalister, forfattere, administratorer, entreprenører, sælgere, rådgivere, advokater, filosoffer, skuespilsforfattere, poeter og reklametekst forfattere.

Den musikalske intelligens

Musikalske mennesker er følsomme overfor lydene i deres omgivelser, og foretrækker at lytte til musik, når de studerer eller læser. De nyder rytme, anslag samt klang og synger/nynner tit, når de foretager sig noget. De forstår, og kan udvikle musik. Den musikalske intelligens er høj hos teknikere, musiklærere, instrumentmagere, korsangere, musikere, orkestermedlemmer, dirigenter, musikkritikere, aficionadoer, musiksamlere og komponister.

Den rumligt-visuelle intelligens

Rumligtvisuelle mennesker nyder kunst, at læse kort samt diagrammer, og tænker i billeder samt billedligt. De kan klart visualisere billeder, når de tænker over en ting, holder af puslespil, og af at løse kunstneriske problemer. De opfatter og repræsenterer den rumligtvisuelle verden præcist, kan bearbejde farver, linjer, former, faconer og rummet i deres arbejde og hverdag. De fortolker og kan grafisk repræsentere visuelle eller rumlige ideer. Den rumligtvisuelle intelligens er høj hos illustratører, kunstnere, guider, fotografer, malere, designere, vævere, arkitekter, bygningshåndværkere, kunstkritikere, opfindere og filmskabere.

Den kropslige intelligens

Kropsligt intelligente bearbejder viden gennem kropslige fornemmelser, og bruger deres krop på mange forskellige måder. De har brug for at røre sig. De har det bedst, når de kan være fysisk aktive, eller når deres arbejde er en handson aktivitet. De er gode til at bygge eller reparere, skabe nære forhold så de kan trøste, overtale, og støtte andre, og til at lægge strategiske planer. Den kropslige intelligens er høj hos mekanikere, trænere, entreprenører, håndværkere, terapeuter, sælgere, sportsanalytikere, atleter, dansere, skulptører, koreografer, skuespillere og dukkeførere.

Den logisk-matematiske intelligens

De logisk-matematiske udforsker mønstre samt forhold mellem ting, og gør tingene i rækkefølge. De holder af matematik, udfører forsøg for at teste ting, de ikke forstår, nyder at løse problemer, og deres argumenter er altid klare og logiske. De forstår abstrakte koncepter, og er i stand til at gætte på udfald, bruger matematik i deres daglige liv, er gode til hovedregning og opfatter underliggende tendenser og de store linjer. Den logisk-matematiske intelligens er høj hos computerprogrammører, videnskabsfolk, komponister, ingeniører, opfindere, bogholdere, revisorer, statistikere, handelsfolk, og designere.

Den personlige intelligens

Personligt intelligente er selvtilidsfulde, uafhængige og viljestærke. De motiverer sig selv, foretrækker uafhængige projekter, og tiltrækker tit andre mennesker på grund af den indre styrke. De foretrækker deres egen indre verden, holder af at være alene og er bevidste om deres egne styrker, svagheder samt følelser. Den personlige intelligens er høj hos planlæggere, selvstændigt erhvervsdrivende, kunstnere, religiøse ledere og forfattere.

Den sociale intelligens

Socialt intelligente nyder at være sammen med andre mennesker, har mange venner samt sociale aktiviteter, og lærer bedst ved at relatere til og deltage i fællesskaber. De bemærker, og reagerer på andres følelser, og er gode til at organisere og forklare, hvad der skal gøres. De hjælper andre med deres problemer, kan skelne mellem og fortolke forskellige sociale løsninger, samt har indflydelsen til at inspirere andre. Den sociale intelligens er høj hos managere, politikere, socialarbejdere, læger, sygeplejesker, lærere, sociologer, psykologer, administratorer, psykoterapeuter, konsulenter og karismatiske ledere.

Andre intelligenser

Siden Gardner fremsatte teorien om de syv intelligenser, er han flere gange blevet spurgt om han har udvidet listen. Hertil svarer han spøgende: ”Mine studerende har ofte spurgt mig, om der findes en madlavningsintelligens, en humorintelligens og eller en seksuel intelligens. De er nået til den konklusion, at jeg kun kan erkende de former for intelligens, jeg selv besidder.”

Mere seriøst har han dog overvejet endnu et antal intelligens kandidater, ud fra hans opsatte kriterier for en intelligens.

Faktisk har Gardner ikke mindre end tre nye kandidater i ærmet. Nemlig en naturalistisk intelligens, en spirituel intelligens og en eksistentiel intelligens. Dog mener han ikke selv, at det spirituelle område helt falder ind under området intelligens.

Gardners kriterier for et intelligens område

1. Tydelig(e) kernefunktion(er);
2. Evolutionær baggrund og evolutionær sandsynlighed;
3. Genkendeligt slutresultat og tydelig udviklingsbane;
4. Eksistensen af idiot savants, vidunderbørn og andre individer, karakteriseret ved tilstedeværelsen eller fraværet af bestemte færdigheder;
5. Potentiel isolation ved hjerneskade;
6. Støtte fra eksperimentale psykologiske opgaver;
7. Støtte fra psykometriske iagttagelser;
8. Åbenhed over for indkodning i et symbolsystem.